

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 2011 / 2554

เสรีภาพในการนับถือศาสนา คือหนทางสู่สันติภาพ

1. ในวาระเริ่มต้นของปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมายังท่านแต่ละคนและทุกๆ คน ขอให้ท่านประสบแต่ความสงบและความเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอให้ท่านมีสันติสุข น่าเศร้าใจ ปีที่เพิ่งผ่านพ้นไปนี้ยังคงเต็มไปด้วยการเบียดเบียน การเลือกปฏิบัติ ความรุนแรง โหดร้าย และการไม่ยอมรับความแตกต่างทางศาสนา

ข้าพเจ้าหวาดคิดไปถึงประเทศอิรัก อันเป็นที่รักเป็นพิเศษ ยังคงเป็นเวทีแห่งความรุนแรงและความขัดแย้งในขณะที่กำลังพยายามมุ่งหน้าไปสู่อนาคตที่มั่นคงและการคืนดีกัน ข้าพเจ้าคิดถึง ความทุกข์ทรมานของชุมชนคริสตชน โดยเฉพาะการโจมตีที่น่าตำหนิต่ออาสนวิหารไซโรคาทอลิกแห่งพระมารดาปัจจานูเคราะห์ ในกรุงแบกแดดเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม ที่ผ่านมา ซึ่งพระสงฆ์สององค์และฆราวาสมากกว่า 50 ราย ถูกสังหารในขณะที่มาร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ ในวันต่อๆ มา ยังมีการโจมตีต่อเนื่อง แม้กระทั่งต่อบ้านเรือน ซึ่งก่อให้เกิดความหวาดกลัวขึ้นในหมู่ชุมชนคริสตชน และมีคนจำนวนมากที่ต้องการอพยพไปเพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่านี้ ข้าพเจ้าต้องการให้ความมั่นใจต่อพวกเขาว่าข้าพเจ้ายังคงใกล้ชิดกับพวกเขาและพระศาสนจักรทั้งมวล ซึ่งเป็นความใกล้ชิดที่แสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมในสมัชชาพิเศษของสังฆสภาสำหรับตะวันออกกลาง สังฆสภาให้กำลังใจชุมชนคาทอลิกในอิรักและในวันออกกลางโดยรวม ให้ดำเนินชีวิตด้วยความเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อมุ่งเป็นประจักษ์พยานต่อความเชื่ออย่างกล้าหาญในดินแดนเหล่านี้

ข้าพเจ้าขอบคุณอย่างจริงใจต่อรัฐบาลที่ทำงานเพื่อขจัดความทุกข์ยากของบรรดาพี่น้องหญิงชายในครอบครัวมนุษยชาติเหล่านี้ และข้าพเจ้าเรียกร้องคาทอลิกทุกคนให้สวดภาวนาและสนับสนุนพี่น้องร่วมความเชื่อ ซึ่งเป็นผู้รับเคราะห์จากความรุนแรงและการไม่ยอมรับนี้ ในบริบทดังกล่าว ข้าพเจ้าเห็นว่าเหมาะสมเป็นพิเศษที่จะแบ่งปันการไตร่ตรองเรื่องเสรีภาพในการนับถือศาสนา ในฐานะที่เป็นหนทางสู่สันติภาพ เป็นเรื่องเจ็บปวดที่จะคิดว่า ในบางพื้นที่ของโลกนี้ เป็นไปไม่ได้ที่จะประกาศศาสนาของตนอย่างเสรีนอกจากต้องยอมเสี่ยงชีวิตและการสูญเสียอิสรภาพส่วนบุคคล ในพื้นที่ส่วนอื่นๆ เราพบรูปแบบอคติและเป็นปรักภัยที่ซับซ้อนซ้อนเงื่อนต่อผู้มีความเชื่อและต่อสัญลักษณ์ทางศาสนา ในปัจจุบัน คริสตชนเป็นกลุ่มศาสนาที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด

จากการเบียดเบียนเพราะความเชื่อของพวกเขา คริสตชนจำนวนมากถูกสบประมาททุกวันและมักจะต้องดำเนินชีวิตด้วยความหวาดกลัวเพราะการแสวงหาความจริง ความเชื่อในพระเยซูคริสต์ และการเรียกร้องให้เคารพเสรีภาพในการนับถือศาสนา สถานการณ์นี้ไม่อาจเป็นที่ยอมรับได้ เนื่องจากการเป็นการสบประมาทต่อพระเจ้าและศักดิ์ศรีของมนุษย์ นอกจากนี้ ยังเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงและสันติภาพ และเป็นอุปสรรคต่อการทำงานให้บรรลุผลในการพัฒนามนุษย์แบบบูรณาการที่แท้จริง [1]

เสรีภาพในการนับถือศาสนาแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะพิเศษเกี่ยวกับบุคคลมนุษย์ เนื่องจากช่วยให้ดำเนินชีวิตส่วนตัวและส่วนรวมมุ่งไปหาพระเจ้า โดยพระองค์จะช่วยส่องสว่างให้เราเข้าใจอัตลักษณ์ ความหมาย และเป้าหมายของบุคคลอย่างครบถ้วน การปฏิเสธหรือการจำกัดเสรีภาพโดยพลการนี้ เท่ากับการส่งเสริมวิสัยทัศน์ที่ลดคุณค่าบุคคลมนุษย์ลง การบดบังบทบาททางสาธารณะของศาสนาคือการสร้างสังคมที่ไม่ยุติธรรม เนื่องจากละเลยที่จะคำนึงถึงธรรมชาติที่แท้จริงของบุคคลมนุษย์ เป็นการสกัดกั้นการเติบโตของสันติภาพที่แท้จริงและยั่งยืนของครอบครัวมนุษยชาติทั้งหมด

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงวอนผู้มีน้ำใจดีทั้งหญิงและชายได้รื้อฟื้นการอุทิศตนในการสร้างโลกที่ทุกคนมีอิสระที่จะประกาศศาสนาหรือความเชื่อของตน และแสดงความรักของตนต่อพระเจ้าด้วยสิ้นสุดจิตใจ ด้วยสิ้นสุดวิญญาณ และด้วยสิ้นสุดความคิดอ่าน (เทียบ มธ 22:37) นี่คือการรู้ลึกที่จิตใจและซื่อสัตย์ สรรวันสันติสากล ครั้งที่ 44 โดยใช้หัวข้อ 'เสรีภาพในการนับถือศาสนา คือหนทางสู่สันติภาพ'

สิทธิอันศักดิ์สิทธิ์ที่จะดำรงชีวิตและมีชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ

2. สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการนับถือศาสนามีรากมาจากศักดิ์ศรีของบุคคลมนุษย์ [2] ซึ่งโดยสภาวะเหนือธรรมชาตินี้ไม่อาจเพิกเฉยหรือมองข้ามได้ พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ทั้งหญิงและชายตามภาพลักษณ์และความละม้ายกับพระองค์ (เทียบ ปฐม 1:27) ด้วยเหตุนี้ มนุษย์แต่ละคนจึงได้รับ สิทธิอันศักดิ์สิทธิ์ ที่จะมีชีวิตที่สมบูรณ์จากจุดยืนทางจิตวิญญาณด้วย หากไม่รับรู้สภาวะทางจิตวิญญาณ และปราศจากการเปิดใจต่อผู้อยู่เหนือธรรมชาติแล้วไซ้ร บุคคลมนุษย์ก็จะเริ่มต้นถอยหลังจากภายในตนเอง ไม่แสวงหาคำตอบให้กับคำถามที่ลึกซึ้งที่สุดในหัวใจของตนเกี่ยวกับความหมายของชีวิต ละเลยต่อการใช้คุณค่าและหลักการทางจริยธรรมอย่างยั่งยืน แม้กระทั่งไม่สามารถมีประสบการณ์แห่งการใช้เสรีภาพที่แท้จริง รวมทั้งการสร้างสังคมที่ยุติธรรม [3]

พระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับประสบการณ์ของเราเองนั้น เปิดเผยให้เห็นคุณค่าของศักดิ์ศรีมนุษย์ที่ลึกซึ้ง "เมื่อข้าพเจ้าแหงนมองท้องฟ้า ซึ่งนี้พระเจ้าทรงสร้างไว้ มองดูเดือนดาวที่พระองค์ทรงประดับไว้อย่างมั่นคง มนุษย์เป็นใคร พระองค์จึงทรงระลึกถึงเขา บุตรแห่งมนุษย์เป็นใคร พระองค์จึงต้องทรงเอาพระทัยใส่ ถูกลแล้ว พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ให้ด้อยกว่าพระเจ้าเพียงน้อยนิด ประทานความรุ่งโรจน์และเกียรติยศให้เป็นเสมือนมงกุฎประดับศีรษะ ทรงแต่งตั้งเขาให้เป็นเจ้านายของผลงานทั้งหมดจากฝีพระหัตถ์ และทรงวางสรรพสิ่งไว้ใต้เท้าของเขา" (สดด 8:3-6)

การไตร่ตรองความจริงที่สูงส่งเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ ทำให้เราสามารถพบกับความมหัศจรรย์แบบเดียวกันกับผู้ที่มีพินัยกรรมเพลงสดุดี ธรรมชาติของเราเป็นการเปิดใจต่อพระธรรมล้ำลึก ซึ่งเป็นความสามารถที่จะตั้งคำถามที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับตัวเราเอง และกำเนิดของจักรวาล และภาพสะท้อนที่ลึกซึ้งแห่งความรักสูงส่งของพระเจ้า ผู้ทรงเป็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของสรรพสิ่งของมนุษย์แต่ละคนและประชาชน [4] ศักดิ์ศรีเหนือธรรมชาติของบุคคลเป็นคุณค่าสำคัญพื้นฐานของปรัชญาแบบยิว-คริสต์ แต่เพราะการใช้เหตุผลทำให้ทุกคนสามารถรับรู้ได้ ศักดิ์ศรีนี้ซึ่งถือเป็นความสามารถในการก้าวข้ามวัตถุธาตุของตนเพื่อแสวงหาความจริงนั้น จะต้องถือว่าเป็นความดีสากล ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ต่อการสร้างสังคมที่มุ่งสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น การเคารพต่อองค์ประกอบที่สำคัญของศักดิ์ศรีมนุษย์ เช่น สิทธิในการมีชีวิต และสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา เป็นเงื่อนไขของความชอบธรรมทางศีลธรรมของบรรทัดฐานทางสังคมและกฎหมายทุกประการ

เสรีภาพในการนับถือศาสนาและการเคารพซึ่งกันและกัน

3. **เสรีภาพในการนับถือศาสนา**คือบ่อเกิดของเสรีภาพทางศีลธรรม การเปิดใจต่อความจริงและความดีที่สมบูรณ์ การเปิดใจต่อพระเจ้า มีรากอยู่ในธรรมชาติของมนุษย์ เสรีภาพนี้ก่อให้เกิดศักดิ์ศรีที่สมบูรณ์แก่มนุษย์แต่ละคน และเป็นหลักประกันของการเคารพซึ่งกันและกันระหว่างบุคคล เสรีภาพในการนับถือศาสนาจะต้องถือว่าไม่ใช่เป็นเพียงแค่ภูมิคุ้มกันจากการบังคับข่มขู่ แต่โดยพื้นฐานแล้ว ถือเป็นความสามารถในกำหนดทางเลือกของตนตามความจริง

เสรีภาพและการเคารพเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ที่จริง "ในการใช้สิทธิของตนนั้น มนุษย์แต่ละคนและกลุ่มทางสังคมมีข้อผูกพันตามกฎหมายแห่งศีลธรรมที่จะเคารพต่อสิทธิของผู้อื่น ตามหน้าที่ของตนที่มีต่อผู้อื่นและความดีส่วนรวมของทุกคน" [5]

เสรีภาพซึ่งเป็น *ปรปักษ์หรือไม่ใส่ใจ* ต่อพระเจ้า กลายเป็นการปฏิเสธตนเอง และไม่ให้หลักประกันต่อการเคารพผู้อื่นอย่างครบถ้วน เจตจำนงที่เชื่อว่าตนเองไม่สามารถแสวงหาความจริงและความดีอย่างแน่นอนนั้น ไม่มีเหตุผลที่เป็นเป้าหมายหรือแรงจูงใจในการกระทำที่ปกป้องสิ่งที่ถูกกำหนดด้วยผลประโยชน์ชั่วแฉกและเกิดขึ้นโดยบังเอิญ และไม่มี "อัตลักษณ์" ในการพิทักษ์และสร้างขึ้นมาด้วยการตัดสินใจที่เป็นอิสระและเปี่ยมด้วยสำนึกอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้เจตจำนงนี้จึงไม่สามารถเรียกร้องการเคารพจาก "เจตจำนง" อื่นๆ ซึ่งตัวเองก็ถูกแยกออกจากความเป็นตัวตนของตนเองที่ลึกซึ้ง และจึงไม่สามารถที่จะกำหนด "เหตุผล" อื่นๆ หรือในเรื่องนี้คือ ไม่มี "เหตุผล" แต่ประการใดเลย ภาพมายาที่แนวคิดสัมพัทธนิยมทางศีลธรรม (moral relativism) ให้หลักสำคัญต่อการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เป็นแค่บ่อเกิดของความแตกแยกและการปฏิเสธศักดิ์ศรีของมนุษย์นั่นเอง ดังนั้น เราจึงสามารถเห็นความจำเป็นที่จะรับรองมิติสองด้านของความเป็นเอกภาพของบุคคลมนุษย์ นั่นคือ *มิติทางศาสนา* และ *มิติทางสังคม* ในเรื่องนี้ "จึงเป็นเรื่องที่เข้าใจยากที่ผู้มีความเชื่อจะระงับส่วนหนึ่งของตนเอง นั่นคือความเชื่อ เพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่า ไม่ใช่เรื่องจำเป็นแต่ประการใดที่จะปฏิเสธพระเจ้าเพื่อจะได้ใช้สิทธิของตน" [6]

ครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งเสรีภาพและสันติภาพ

4. หากเสรีภาพในการนับถือศาสนาเป็นหนทางสู่สันติภาพ *การศึกษาด้านศาสนา* ก็คือทางด่วนที่นำพาชนรุ่นใหม่ที่หิวโหยผู้อื่นเป็นที่พึ่งของตน ด้วยเขาได้รับเรียกให้มาเดินทางและทำงานร่วมกันเพื่อว่าทุกคนจะรู้สึกว่าเป็นสมาชิกที่มีชีวิตชีวาของครอบครัวมนุษยชาติที่มีความเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งจะไม่มีการถูกกีดกันออกไปเลย

ครอบครัวที่สร้างขึ้นด้วยการแต่งงานซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันและการหนุนเสริมเติมเต็มซึ่งกันและกันระหว่างหญิงหนึ่งและชายหนึ่งนั้น ถือเป็นโรงเรียนแห่งแรกในการอบรมบ่มเพาะทางสังคม วัฒนธรรม ศีลธรรม และชีวิตฝ่ายจิต และการเจริญเติบโตของเด็กๆ ผู้ซึ่งควรจะสามารถมองเห็นบิดาและมารดาของตนเป็นประจักษ์พยานบุคคลแรกในการดำเนินชีวิตที่มุ่งแสวงหาความจริงและความรักของพระเจ้า บิดามารดาต้องพร้อมเสมอที่จะถ่ายทอดมรดกความเชื่อ คุณค่า และวัฒนธรรมของตนแก่บุตรของตนอย่างรับผิดชอบและปราศจากอุปสรรค ครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยแรกของสังคมมนุษย์ ยังคงเป็นสถานที่หลักในการอบรมด้านความสัมพันธ์ที่กลมเกลียวกันของการดำรงชีวิตในทุกๆ ระดับ ทั้งระดับมนุษย์ ระดับชาติ และระหว่างประเทศ หนังสือปรัชญาญาณ บอกเราว่า มีหนทางในการสร้างสายใยความเป็นพี่น้องทางสังคมที่เข้มแข็ง ซึ่ง

เยาวชนสามารถเตรียมพร้อมสำหรับความรับผิดชอบที่เหมาะสมในชีวิตของตน ในสังคมที่มี
อิสระเสรี และด้วยจิตวิญญาณของความเข้าใจและสันติภาพ

มรดกร่วม

5. อาจกล่าวได้ว่า ในบรรดาสีทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่มีรากในศักดิ์ศรีของบุคคลนั้น
เสรีภาพในการนับถือศาสนามีสถานะพิเศษ เมื่อเสรีภาพในการนับถือศาสนาได้รับการยอมรับ
ศักดิ์ศรีของบุคคลมนุษย์ก็จะได้รับการเคารพตั้งแต่แก่นราก และลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคมที่มี
ร่วมกันของกลุ่มคนและสถาบันของประชาชาติก็จะได้รับการเสริมสร้างให้เข้มแข็ง ในทางตรงกัน
ข้าม เมื่อใดที่เสรีภาพในการนับถือศาสนาถูกปฏิเสธ และมีความพยายามขัดขวางประชาชนมิให้
ปฏิบัติศาสนกิจหรือความเชื่อ และดำเนินชีวิตตามความเชื่อ เมื่อนั้น ศักดิ์ศรีของมนุษย์ก็ถูกล่วง
ละเมิด ส่งผลให้เกิดภัยคุกคามต่อความยุติธรรมและสันติภาพ ซึ่งมีรากฐานในระเบียบทางสังคมที่
ถูกต้องซึ่งถูกกำหนดขึ้นมาด้วยแสงสว่างแห่งความจริงและความดีสูงสุด

ในการทำงานนี้ เสรีภาพในการนับถือศาสนายังเป็นการบรรลุผลสำเร็จของวัฒนธรรมทาง
การเมืองและกฎหมายที่เหมาะสม เสรีภาพนี้เป็นความดีสำคัญพื้นฐาน แต่ละบุคคลจะต้องมี
อิสระเสรีที่จะใช้สิทธิในการประกาศและปฏิบัติศาสนาหรือความเชื่อของตน ทั้งที่เป็นส่วนตัวหรือใน
ชุมชน ในที่สาธารณะหรือในที่ส่วนตัว ในการสอน การปฏิบัติ ในการพิมพ์ ในการนมัสการและใน
การร่วมพิธีกรรม จะต้องไม่มีอุปสรรคขัดขวาง หากชายหรือหญิงปรารถนาจะเปลี่ยนศาสนา
หรือไม่นับถือศาสนาใดๆ เลย ในบริบทนี้ กฎหมายระหว่างประเทศเป็นแบบอย่างและเป็น
จุดอ้างอิงที่สำคัญสำหรับรัฐทุกประเทศ ตราบเท่าที่กฎหมายมิได้อนุญาตให้มีการบิดเบือนจาก
เสรีภาพในการนับถือศาสนา และตราบเท่าที่การดำเนินการตามข้อเรียกร้องที่เป็นธรรมเพื่อ
ระเบียบของสาธารณะได้รับการปฏิบัติ [7] ดังนั้น ระเบียบระหว่างประเทศจึงรับรองว่าสิทธิแห่ง
ธรรมชาติของศาสนา ว่ามีสถานะเดียวกับสิทธิในการมีชีวิตและเสรีภาพส่วนบุคคล ซึ่งถือเป็นข้อ
พิสูจน์ความจริงที่ว่า สิทธิเหล่านี้เป็นแก่นสำคัญของสิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิตามธรรมชาติและเป็น
สากลที่กฎหมายของมนุษย์ไม่สามารถปฏิเสธได้

เสรีภาพในการนับถือศาสนาไม่ใช่เป็นมรดกเฉพาะของผู้มีความเชื่อ แต่เป็นมรดกของ
ครอบครัวของประชาชาติทั้งมวลของโลก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรัฐประเทศที่มีรัฐธรรมนูญ
ซึ่งไม่อาจปฏิเสธ ทั้งนี้โดยไม่มีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวง เนื่องจากเสรีภาพใน
การนับถือศาสนาเป็นการสังเคราะห์และแก่นสำคัญของสิทธิเหล่านี้ เป็น "กระดาศทดสอบใน
เรื่องการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ทั้งปวง" [8] ในขณะที่เสรีภาพในการนับถือศาสนา

สนับสนุนการปฏิบัติคุณลักษณะเฉพาะที่สุดของมนุษย์ของเรา เสรีภาพนี้ได้สร้างหลักฐานที่จำเป็นในการบรรลุถึงการพัฒนาแบบบูรณาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลทั้งครบทุกมิติ [9]

ศาสนาในมิติสาธารณะ

6. เสรีภาพในการในการนับถือศาสนาเป็นเช่นเดียวกับเสรีภาพอื่นๆ นั่นคือ มาจากเรื่องของส่วนตัว และเป็นจริงได้ก็โดยความสัมพันธ์กับผู้อื่น เสรีภาพที่ปราศจากความสัมพันธ์มิใช่เสรีภาพที่สมบูรณ์ เสรีภาพในการนับถือศาสนาไม่ได้จำกัดเพียงแค่มิติส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังสามารถเกิดขึ้นได้ในชุมชนและในสังคม ตามวิถีที่สอดคล้องกับการดำรงอยู่อย่างสัมพันธ์กันของบุคคลและลักษณะทางสาธารณะของศาสนา

ความสัมพันธ์เป็นองค์ประกอบหลักของเสรีภาพในการนับถือศาสนา ซึ่งกระตุ้นให้ชุมชนผู้มีความเชื่อให้ปฏิบัติความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวเพื่อความดีส่วนรวม ในมิติแห่งความเป็นชุมชนนี้ แต่ละบุคคลยังคงมีอัตลักษณ์และไม่อาจเลียนแบบกันได้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถแสวงหาความครบครันและสมบูรณ์พร้อมได้

คุณูปการของชุมชนทางศาสนาที่มีต่อสังคมเป็นสิ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ สถาบันการกุศลและวัฒนธรรมจำนวนมากกลายเป็นสิ่งยืนยันต่อบทบาทสร้างสรรค์ที่ผู้มีความเชื่อปฏิบัติในชีวิตทางสังคม สิ่งที่สำคัญกว่านั้นก็คือ คุณูปการทางจริยธรรมของศาสนาต่อภาคการเมือง ศาสนาไม่ควรถูกกีดกันหรือถูกขัดขวาง แต่ต้องถือว่าเป็นคุณูปการที่มีประสิทธิภาพต่อการส่งเสริมความดีส่วนรวม ในบริบทนี้ จำต้องกล่าวถึงมิติทางศาสนาของวัฒนธรรม ซึ่งสร้างขึ้นมานานนับหลายศตวรรษด้วยคุณูปการทางสังคม และโดยเฉพาะคุณูปการทางจริยธรรมของศาสนา มิตินี้มีได้เลือกปฏิบัติต่อผู้ที่มีความเชื่ออื่น แต่กลับเสริมสร้างความเกี่ยวพันซึ่งกันและกันทางสังคม การประสานสัมพันธ์และความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกัน

เสรีภาพในการนับถือศาสนาเป็นพลังเพื่อเสรีภาพและอารยธรรม:

อันตรายที่เกิดจากการบิดเบือนเพื่อผลประโยชน์

7. การบิดเบือนเสรีภาพในการนับถือศาสนาเพื่อปิดบังผลประโยชน์ที่แฝงเร้น เช่น การโค่นล้มระบอบที่มีอยู่ การกักตุนทรัพยากร หรือการกุมอำนาจของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมอย่างใหญ่หลวง ลัทธิคลั่งศาสนา (Fanaticism), ลัทธิมูลฐานนิยม (Fundamentalism) และการปฏิบัติที่ขัดแย้งกับศักดิ์ศรีของมนุษย์ ไม่อาจถือเป็นสิ่งชอบธรรมได้

โดยเฉพาะหากการกระทำนั้นแอบอ้างว่าทำในนามศาสนา การปฏิบัติศาสนาไม่อาจบิดเบือนหรือ ยัดเยียดด้วยกำลัง รัฐประเทศและบรรดาชุมชนมนุษย์จะต้องไม่ลืมว่า *เสรีภาพในการนับถือ ศาสนาเป็นเงื่อนไขในการแสวงหาความจริง และความจริงไม่อาจยัดเยียดได้โดยความรุนแรง แต่ "ด้วยพลังแห่งความจริงของตัวเอง"* [10] ด้วยเหตุนี้ ศาสนาคือพลังผลักดันเชิงบวกในการสร้าง สังคมพลเมืองและการเมือง

ใครจะปฏิเสธคุณูปการของศาสนาหลักๆ ของโลกต่อการพัฒนาของอารยธรรมได้อย่างไร? การแสวงหาพระเจ้าด้วยความจริงใจได้นำไปสู่การเคารพศักดิ์ศรีของมนุษย์มากขึ้น ด้วยมรดกแห่ง คุณค่าและหลักการของตน บรรดาชุมชนคริสตชนต่างก็มีคุณูปการมากมายต่อการทำให้มนุษย์แต่ละคนและประชาชาติได้สำนึกถึงอัตลักษณ์และศักดิ์ศรีของตน การสร้างสถาบันประชาธิปไตย และการรับรองต่อสิทธิมนุษยชนและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วย

เช่นเดียวกัน ทุกวันนี้ในสังคมที่มีกระแสโลกาภิวัตน์เพิ่มมากยิ่งขึ้น คริสตชนได้รับเรียก ไม่เพียงอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างรับผิดชอบของตนในชีวิตพลเมือง เศรษฐกิจ และการเมืองเท่านั้น แต่โดยอาศัยการเป็นประจักษ์พยานด้วยเมตตาธรรมและความเชื่อของตนด้วย ในการร่วมสร้าง คุณูปการต่อความบากบั่นและมุ่งมั่นที่จะให้เกิดความยุติธรรม การพัฒนามนุษย์แบบบูรณาการ และระเบียบที่ถูกต้องของกิจการมนุษย์ การขจัดศาสนาออกจากชีวิตในทางสาธารณะ เท่ากับเป็นการกีดกันมิติชีวิตที่เปิดกว้างต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ หากปราศจากประสบการณ์พื้นฐานนี้ ก็จะเป็นการยากที่จะนำสังคมไปสู่หลักการจริยธรรมสากลและสร้างระเบียบกฎหมายในระดับประเทศ และระหว่างประเทศที่รับรองและเคารพสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างครบถ้วนในฐานะที่ถูก กำหนดไว้ในเป้าหมายของ *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน* ที่ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 1948 ซึ่ง นำเสียดายที่ยังไม่ได้รับความสนใจหรือยังขัดแย้งกันอยู่

ประเด็นความยุติธรรมและความเป็นพลเมือง:

ลัทธิมูลฐานนิยมและความเป็นปรปักษ์ต่อผู้มีความเชื่อ การประนีประนอมกับรัฐประเทศในทางโลกเชิงบวก

8. ความตั้งใจเดียวกันที่ประณามลัทธิคลั่งศาสนาและลัทธิมูลฐานนิยมทางศาสนาในทุก รูปแบบ ต้องคัดค้านทุกๆ รูปแบบที่เป็นปรปักษ์ต่อศาสนาที่จะจำกัดบทบาททางสาธารณะของผู้มีความเชื่อต่อชีวิตทางพลเมืองและการเมือง

จะต้องเข้าใจอย่างชัดเจนว่าลัทธิมูลฐานนิยมทางศาสนา และการมุ่งแต่ทางโลก (secularism) มีลักษณะเหมือนกันคือ ลัทธิทั้งสองเป็นรูปแบบสุดขั้วของการปฏิเสธความหลากหลายที่ชอบธรรม และหลักแห่งการสร้างสังคมโลก ลัทธิทั้งสองกำหนดวิสัยทัศน์ต่อบุคคลมนุษย์ในเชิงลดทอนและและไม่เป็นธรรม โดยสนับสนุนรูปแบบต่างๆ ของลัทธิบูรณาการศาสนา (religious integralism) และในอีกด้านหนึ่งก็สนับสนุนลัทธิเหตุผลนิยม (rationalism) สังคมที่ยึดยึดถืออย่างรุนแรง หรือในทางตรงกันข้ามปฏิเสธศาสนา เป็นสังคมที่ไม่เพียงแต่อยู่ดีธรรมต่อมนุษย์แต่ละคนและพระเจ้าเท่านั้น แต่ยังอยู่ดีธรรมต่อสังคมเองด้วย พระเจ้าทรงเรียกมนุษย์ชาติด้วยแผนการแห่งความรักของพระองค์ในขณะที่ทรงคำนึงถึงบุคคลทั้งหมดในทุกมิติทั้งมิติทางธรรมชาติและชีวิตฝ่ายจิตของเขาและเธอ นั่น พระองค์ทรงเรียกหาคำตอบที่เสรีและรับผิดชอบทั้งหัวใจและชีวิตทั้งหมด ทั้งแต่ละคนและชุมชนด้วย สังคมเองก็เช่นกัน ในฐานะที่เป็นการแสดงออกของบุคคล และของทุกมิติที่ประกอบขึ้นทั้งชายและหญิง จะต้องดำเนินชีวิตและจัดระเบียบตัวเอง ด้วยวิธีการที่ส่งเสริมการเปิดใจกว้างต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ด้วยเหตุผลนี้เอง กฎหมายและสถาบันของสังคม ไม่อาจได้รับการหล่อหลอมไปในทางที่จะเพิกเฉยต่อมิติทางศาสนาของพลเมืองของตน หรือแยกตัวจากมิติทางศาสนาอย่างเด็ดขาด โดยอาศัยกิจกรรมแบบประชาธิปไตยของพลเมืองที่ตระหนักถึงเสียงเรียกอันสูงส่งนี้ กฎหมายและสถาบันเหล่านี้ จะต้องสะท้อนอย่างเหมาะสมต่อธรรมชาติที่แท้จริงของบุคคล และสนับสนุนมิติทางศาสนาของธรรมชาตินี้ เนื่องจาก มิติทางศาสนามิใช่สิ่งสร้างของรัฐประเทศ จึงไม่อาจถูกกระทำจากรัฐ แต่กลับจะต้องได้รับการรับรองและเคารพ

เมื่อใดที่ระบบกฎหมายในระดับใดก็ตาม ทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ เปิดโอกาสหรือยินยอมต่อลัทธิคลั่งศาสนา หรือลัทธิต่อต้านศาสนา ก็เท่ากับล้มเหลวในการปฏิบัติพันธกิจ นั่นคือ การคุ้มครองและส่งเสริมความยุติธรรมและสิทธิของทุกคน เรื่องเหล่านี้ไม่อาจถูกโยนให้กับความสุขุมรอบคอบของผู้ออกกฎหมายหรือเสียงส่วนใหญ่ ดังที่ ซิเซโร (Cicero) เคยชี้ไว้ว่า ความยุติธรรมเป็นอะไรบางอย่างที่มากกว่าเป็นเพียงแค่กิจการที่ออกและบังคับใช้กฎหมายเท่านั้น แต่ยังรับรองศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคลด้วย [11] ซึ่งหากไม่มีการค้าประกันเสรีภาพในการนับถือศาสนาและใช้เสรีภาพนั้นอย่างเข้าถึงแก่นแท้แล้ว ศาสนิกชนก็จะสิ้นสุดลงด้วยการถูกลดทอนและละเมิด ทำให้เกิดความเสียหายที่จะตกไปเป็นเหยื่อของการบุชารูปเคารพทางศาสนา และสินค้าที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งจะกลายเป็นสิ่งสูงสุดสำหรับเขา สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้สังคมเสี่ยงต่อการเข้าสู่รูปแบบลัทธิเผด็จการเบ็ดเสร็จทางการเมืองและอุดมการณ์ (political and ideological totalitarianism) ซึ่งเน้นอำนาจสาธารณะ ขณะเดียวกับที่ลดความหมายและจำกัดเสรีภาพทางมโนธรรม ความคิด และศาสนา ในฐานะคู่แข่งที่มีศักยภาพ

การเสวนาระหว่างสถาบันพลเมืองและสถาบันศาสนา

9. มรดกของหลักการและคุณค่าที่แสดงออกด้วยความศรัทธาในศาสนาอย่างแท้จริง เป็นบ่อเกิดแห่งความร่ำรวยของประชาชนและลักษณะพื้นฐานด้านสังคมที่กลุ่มคนมีส่วนร่วมกัน มรดกนี้สื่อสารโดยตรงกับมโนธรรมและความคิดของทั้งหญิงและชาย และเรียกร้องให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางศีลธรรม รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติคุณธรรมและแนวทางแห่งความรักต่อผู้อื่นในฐานะที่เขาเหล่านั้นเป็นพี่น้องชายของเรา และเป็นสมาชิกในครอบครัวมนุษยชาติทั้งหมด [12]

ด้วยความเคารพต่อการเป็นสถาบันทางโลกเชิงบวกของรัฐ มิติด้านสาธารณะของศาสนาต้องได้รับการรับรองเสมอ การเสวนาระหว่างสถาบันพลเมืองและสถาบันศาสนา เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบบูรณาการของบุคคลมนุษย์ และความผสมกลมกลืนกันทางสังคม

มีชีวิตอยู่ด้วยความรักและความจริง

10. ในโลกแห่งโลกาภิวัตน์ซึ่งเปี่ยมไปด้วยสังคม ที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นทางชาติพันธุ์และศาสนา ศาสนาหลักๆ เป็นปัจจัยสำคัญต่อเอกภาพและสันติภาพสำหรับครอบครัวมนุษยชาติ บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นในศาสนาและความมุ่งมั่นสร้างสรรค์ความดีส่วนรวม บรรดาผู้มีความเชื่อเหล่านี้ได้รับเรียกให้แสดงการอุทิศตนอย่างรับผิดชอบในบริบทของเสรีภาพในการนับถือศาสนา ท่ามกลางความหลากหลายของวัฒนธรรมทางศาสนา มีความจำเป็นที่จะให้คุณค่าต่อบรรดาองค์ประกอบที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของพลเมือง ในขณะที่เดียวกับการปฏิเสธทุกสิ่งที่ยึดแย้งกับศักดิ์ศรีของทั้งหญิงและชาย

พื้นที่สาธารณะที่ประชาคมระหว่างประเทศเปิดให้กับศาสนา และข้อเสนอของศาสนาที่นำไปสู่ "ชีวิตที่ดี" ช่วยสร้างหลักข้อตกลงเกี่ยวกับความจริงและความดี และฉันทามติด้านศีลธรรม ทั้งสองส่วนนี้เป็นพื้นฐานต่อการอยู่ร่วมกันด้วยความยุติธรรมและสันติสุข บรรดาผู้นำของศาสนาหลักๆ ด้วยตำแหน่งที่เขาเป็นอยู่ ด้วยอิทธิพลและอำนาจที่เขามีอยู่ในชุมชนของตนนั้น บรรดาผู้นำเหล่านี้เป็นบุคคลกลุ่มแรกที่ได้รับเรียกให้มีการเคารพซึ่งกันและกันและการเสวนาด้วย

ในส่วนของคริสตชนนั้น พวกเขาได้รับแรงกระตุ้นจากความเชื่อในพระเจ้า พระบิดาเจ้าของพระบุตรเยซูคริสต์ ให้ดำเนินชีวิตเป็นพี่น้องชายหญิงที่สัมพันธ์กันในพระศาสนจักร และทำงานร่วมกันในการสร้างโลก ที่มนุษย์แต่ละคนและประชาชาติ "จะไม่ทำร้ายและทำลาย ... เนื่องจากโลกจะเต็มเปี่ยมไปด้วยการรู้จักพระเจ้าตั้งหน้าปกคลุมทะเล" (ฮอสย 11:9)

การเสวนาเป็นความพยายามร่วมกัน

11. สำหรับพระศาสนจักร การเสวนาระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาต่างๆ เปรียบได้กับวิถีที่สำคัญในการร่วมมือกับชุมชนทางศาสนาทั้งหมดเพื่อมุ่งสู่ความดีร่วมกัน พระศาสนจักรเองไม่ปฏิเสธทุกสิ่งที่เป็นความจริงและศักดิ์สิทธิ์ในศาสนาต่างๆ "พระศาสนจักรให้ความเคารพอย่างสูงต่อวิถีชีวิต วิถีปฏิบัติแนวคิดและคำสอนต่างๆ แม้ว่าจะมีความแตกต่างมากมายจากคำสอนของตนก็ตาม แต่ก็มักจะฉายภาพสะท้อนถึงความจริงนั้นซึ่งให้ความสว่างต่อมนุษย์ทั้งหญิงและชายทั้งหมด" [13]

วิถีที่จะเดินนี้ มิใช่วิถีแห่งลัทธิสัมพัทธนิยม หรือการผสมผสานศาสนา (Religious Syncretism) ที่จริง พระศาสนจักร "ประกาศ และมีภาระหน้าที่ในการประกาศพระคริสต์โดยไม่หยุดยั้ง ซึ่งพระองค์ทรงเป็นหนทาง ความจริง และชีวิต (ยอห์น 14:6) ในพระคริสต์ซึ่งพระเจ้าได้ทรงทำให้สรรพสิ่งคืนดีกับพระองค์นั้น มนุษย์จะพบความสมบูรณ์พร้อมของชีวิตทางศาสนา" [14] กระนั้นก็ดี นี้มิได้หมายถึงการละเว้นการเสวนาและความพยายามร่วมกันในการแสวงหาความจริงในมิติที่แตกต่างของชีวิต ดังเช่นที่ ท่านนักบุญโทมัส อไควนัส กล่าวไว้ว่า "ความจริงทุกประการ ไม่ว่าจะแสดงออกโดยใครก็ตาม มาจากพระจิตเจ้าทั้งสิ้น" [15]

ในปี 2011 นี้ เป็นวาระครบรอบ 25 ปีของ วันภาวนาสากลเพื่อสันติภาพ ซึ่งจัดขึ้นที่อัสซีซีในปี 1986 โดย พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 ในโอกาสนั้น ผู้นำศาสนาหลักๆ ของโลกได้ยืนยันถึงความจริงที่ว่า ศาสนาคือปัจจัยแห่งความเป็นหนึ่งเดียวและสันติภาพ มิใช่การแบ่งแยกและการขัดแย้ง ความทรงจำของประสบการณ์นั้นให้เหตุผลที่จะหวังสู่อนาคตซึ่งผู้ที่นับถือศาสนาทุกคนจะมองตนเองเป็นผู้แทนแห่งความยุติธรรมและสันติภาพ ซึ่งก็จะเป็นเช่นนั้นจริงๆ

ความจริงทางศีลธรรมในการเมืองและการทูต

12. การเมืองและการทูตควรมองมรดกทางศีลธรรมและจิตใจที่ศาสนาหลักๆ ของโลกมอบให้เพื่อรับรองและยืนยันความจริง, หลักการและคุณค่าที่เป็นสากลซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้โดยการปฏิเสธศักดิ์ศรีของบุคคลมนุษย์ อะไรคือความหมายในทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความจริงทางศีลธรรมในโลกการเมืองและการทูตแล้ว? นี่หมายถึงการปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบบนพื้นฐานของความรู้แบบบูรณาการเกี่ยวกับความจริงและเป็นวัตถุวิสัย หรือหมายถึงการรื้อโครงสร้างอุดมการณ์ทางการเมืองที่ลงเอยด้วยการเบียดความจริงและศักดิ์ศรีของมนุษย์ออกไป แต่กลับส่งเสริมคุณค่าเทียมโดยอ้างสันติภาพ การพัฒนา และสิทธิมนุษยชน หรือหมายถึงการส่งเสริม

การอุทิศตนที่ไม่เบี่ยงเบนไปจากการใช้กฎหมายเชิงบวกบนพื้นฐานของหลักกฎหมายธรรมชาติ [16] สิ่งเหล่านี้จำเป็นและสอดคล้องกับการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าของบุคคลมนุษย์ที่ได้รับปกป้องโดยประชาคมโลกใน *กฎบัตรสหประชาชาติ* ซึ่งประกาศใช้ในปี 1945 ซึ่งนำเสนอคุณค่าสากลและหลักศีลธรรมให้เป็นหลักอ้างอิงสำหรับ บรรทัดฐาน สถาบัน และระบบที่กำกับการอยู่ร่วมกันในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

ก้าวข้ามความเกลียดชังและอคติ

13. แม้จะมีบทเรียนในประวัติศาสตร์และความพยายามของรัฐประเทศต่างๆ องค์กรระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค องค์กรเอกชน และผู้มีน้ำใจดีทั้งหญิงและชายจำนวนมากซึ่งทำงานทุกวันเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานก็ตาม โลกทุกวันนี้ยังคงเผชิญกับการเบียดเบียน การเลือกปฏิบัติ การกระทำที่รุนแรงและการไม่ยอมรับความแตกต่างทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเอเชียและแอฟริกา เหลือส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของศาสนาของคนส่วนน้อย ซึ่งถูกกีดกันจากการปฏิบัติศาสนกิจหรือไม่สามารถเปลี่ยนศาสนาอย่างเสรีโดยใช้รูปแบบของการข่มขู่และการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานและปัจจัยที่จำเป็นของพวกเขา รวมถึงการสูญเสียอิสรภาพส่วนตัว แม้กระทั่งเสียชีวิตด้วย

ดังเช่นที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้แล้ว ยังคงมีรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้นของการเป็นปรปักษ์ต่อศาสนา ซึ่งในประเทศทางตะวันตก มักจะปรากฏออกมาในรูปของการปฏิเสธประวัติศาสตร์และการปฏิเสธสัญลักษณ์ทางศาสนาที่สะท้อนอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของพลเมืองส่วนใหญ่บ่อยครั้งที่รูปแบบของการเป็นปรปักษ์เหล่านี้ยังส่งเสริมความเกลียดชังและอคติด้วย ซึ่งขัดแย้งกับวิสัยทัศน์ที่สงบและมีคุณภาพของความหลากหลายและโลกิยนิยมของสถาบัน โดยไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงความจริงที่ว่าชนรุ่นใหม่ที่เสี่ยงที่จะสูญเสียการสัมผัสกับมรดกทางจิตใจที่ประเมินค่าไม่ได้ของประเทศของตน

ศาสนาได้รับการคุ้มครองโดยการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของชุมชนทางศาสนา ดังนั้น ผู้นำของศาสนาหลักๆ ของโลก และผู้นำประเทศจึงควรริ่ฟื้นการอุทิศใหม่ เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองเสรีภาพในการนับถือศาสนา โดยเฉพาะการคุ้มครองศาสนาของคนส่วนน้อย การกระทำนี้มีใช้การคุกคามต่ออัตลักษณ์ของคนส่วนใหญ่ แต่กลับเป็นโอกาสสำหรับการเสวนาและการสร้างสรรค์ความมั่งคั่งทางวัฒนธรรมของกันและกัน การคุ้มครองพวกเขาคือวิถีทางที่วิเศษสุดในการประสานจิตตารมณ์แห่งความมีน้ำใจดี ความใจกว้าง และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งจะช่วยให้หลักประกันการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในทุกพื้นที่และทุกภูมิภาคของโลก

เสรีภาพในการนับถือศาสนาในโลก

14. ในที่สุด ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะกล่าวต่อชุมชนคริสตชนที่ต้องประสบภัยจากการเบียดเบียน การเลือกปฏิบัติ ความรุนแรง การไม่ยอมรับความแตกต่าง โดยเฉพาะในทวีปเอเชีย แอฟริกา ตะวันออกกลาง โดยเฉพาะในแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นแผ่นดินที่พระเจ้าเลือกสรรและประทานพร ข้าพเจ้าให้หลักประกันแก่พวกเขาอีกครั้งหนึ่งที่จะส่งความรักแบบพ่อและคำภาวนาของข้าพเจ้า และเรียกร้องผู้ที่อยู่ในอำนาจให้ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อยุติความอยุติธรรมทุกประการต่อคริสตชนที่ดำเนินชีวิตอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ท่ามกลางความยากลำบากในปัจจุบันนี้ ขอให้บรรดาศิษย์ที่ติดตามพระคริสต์อย่าสูญเสียกำลังใจ ทั้งนี้เพราะ การเป็นประจักษ์พยานต่อพระวรสาร เป็นและยังคงเป็นสัญญาแห่งความขัดแย้งอยู่เสมอ

ขอให้เรารับพระวาจาของพระเยซูเจ้าเข้ามาไว้ในใจของเรา "ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้า ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน.... ผู้หิวกระหายความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิ่ม.... ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา ท่านทั้งหลายย่อมเป็นสุข เมื่อถูกดูหมิ่น ข่มเหงและใส่ร้ายต่างๆ นานาเพราะเรา จงชื่นชมยินดีเถิด เพราะบำเหน็จรางวัลของท่านในสวรรค์นั้นยิ่งใหญ่" (มธ 5:4-12) ต่อจากนั้น ขอให้เรารู้จักพื้นที่ใหม่ซึ่ง "คำสัญญาที่เราให้ว่าจะให้อภัยเมื่อเราขอพระเจ้าได้ทรงอภัยให้เราในบทภาวนา ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย เป็นเราเองที่กำหนดเงื่อนไขและขอบเขตความเมตตาที่เราร้องขอเมื่อเราสวดว่า 'โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้า เหมือนข้าพเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น' (มธ 6:12)" [17] ความรุนแรงไม่อาจเอาชนะได้ด้วยความรุนแรง ขอให้เสียงร่ำไห้ด้วยความเจ็บปวดของเรา จงควบคู่ไปกับการเชื่อ ความหวัง และการเป็นประจักษ์พยานถึงความรักของเราต่อพระเจ้า ข้าพเจ้ายังแสดงความหวังว่าในโลกตะวันตก โดยเฉพาะในยุโรป จะถึงกาลสิ้นสุดของการเป็นปรปักษ์และอคติต่อคริสตชนเพราะพวกเขาตัดสินใจที่จะดำเนินชีวิตตามวิถีทางที่สอดคล้องกับคุณค่าและหลักที่ปรากฏอยู่ในพระวรสาร ขอให้ยุโรปหันกลับไปรื้อฟื้นคัมภีร์ของคริสตศาสนา ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเข้าใจบทบาทในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตในประวัติศาสตร์ ด้วยวิธีนี้ ยุโรปจะมีประสบการณ์กับความยุติธรรม มิตรภาพกลมเกลียวกัน และสันติภาพโดยการ摒เฉพาะการเสวนาอย่างจริงจังกับประชาชนทั้งหมด

เสรีภาพในการนับถือศาสนาคือหนทางสู่สันติภาพ

15. โลกยังต้องการพระเจ้า โลกต้องการคุณค่าร่วมกันทางจริยธรรมและจิตวิญญาณที่เป็นสากล และศาสนาสามารถสร้างคุณูปการที่มีคุณค่าต่อการแสวงหาและสร้างระเบียบสังคมที่ยุติธรรมและมีสันติสุขในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

สันติภาพเป็นพระพรจากพระเจ้า และในเวลาเดียวกันก็เป็นหน้าที่ที่ยังไม่สำเร็จสมบูรณ์ สังคมที่มีการคืนดีกับพระเจ้าจะใกล้ชิดกับสันติภาพมากขึ้น ซึ่งมีใช้เพียงแต่ภาวะที่ไม่มีสงครามหรือเป็นผลมาจากความเป็นเลิศทางด้านอาหารหรือเศรษฐกิจเท่านั้น และจะเสียเวลาพูดไปทำไมกับแผนการหลอกลวงหรือการเบียดบังอันแยบยลนี้ ตรงกันข้าม สันติภาพคือผลของกระบวนการชำระให้บริสุทธิ์และการยกระดับทางวัฒนธรรม ศีลธรรม และชีวิตฝ่ายจิตที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์แต่ละคนและประชาชน เป็นกระบวนการที่ศักดิ์ศรีของมนุษย์ได้รับการเคารพอย่างสมบูรณ์ ข้าพเจ้าเชื่อเชิญทุกท่านที่ต้องการเป็นผู้สร้างสันติภาพ โดยเฉพาะเยาวชนให้ใส่ใจต่อเสียงในหัวใจตน และแสวงหาแหล่งพักพิงที่มั่นคงในพระเจ้าเพื่อบรรลุถึงเสรีภาพที่แท้จริง ซึ่งเป็นพลังที่ไม่มีเสื่อมสลาย สามารถให้ทิศทางใหม่และจิตวิญญาณใหม่แก่โลก และเอาชนะความผิดพลาดในอดีต พระสันตะปาปาปอล ที่ 6 ผู้มีปรีชาญาณวิสัยทัศน์กว้างไกลได้กำหนดให้มีวันสันติสากลขึ้นได้กล่าวไว้ว่า "เหนืออื่นใด มีความจำเป็นที่จะสร้างสันติภาพด้วยอาวุธชนิดอื่นที่แตกต่างจากอาวุธที่มุ่งสังหารและขจัดมนุษยชาติ สิ่งที่เราต้องการเหนืออื่นใดคืออาวุธทางศีลธรรมที่ให้ความเข้มแข็งและเกียรติแก่กฎหมายระหว่างประเทศ ในลำดับแรกนั้น เป็นอาวุธของการปฏิบัติตามสนธิสัญญา" [18] เสรีภาพในการนับถือศาสนาคืออาวุธแห่งสันติภาพที่แท้จริงโดยมีพันธกิจเชิงประวัติศาสตร์และการเป็นประกาศก สันติภาพช่วยให้คุณภาพที่ลึกซึ้งที่สุดและศักยภาพของบุคคลมนุษย์เกิดผลอย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นคุณภาพที่สามารถเปลี่ยนแปลงโลกและทำให้โลกดีขึ้น เสรีภาพในการนับถือศาสนาให้ความหวังต่ออนาคตของความยุติธรรมและสันติภาพ แม้ว่าจะยังอยู่ในสถานการณ์ที่มีความอยุติธรรมอย่างร้ายแรง และความยากจนทางวัตถุปัจจัยและศีลธรรมก็ตาม ขอให้มนุษย์ทุกคนทั้งหญิงและชาย และสังคมในทุกระดับและในทุกส่วนของโลกจะได้ชื่นชมกับ เสรีภาพในการนับถือศาสนา คือหนทางสู่สันติภาพ ในเร็ว ๆ นี้

จากวาทีก้น 8 ธันวาคม 2010

พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16

-
- [1] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16, สมณสาสน์ *ความรักในความจริง*, ข้อ 29, 55-57
- [2] เทียบ สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, คำแถลงของสภาสังคายนาว่าด้วยเสรีภาพในการนับถือศาสนา, ข้อ 2
- [3] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16, สมณสาสน์ *ความรักในความจริง*, ข้อ 78
- [4] เทียบ สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, คำแถลงว่าด้วย *ความสัมพันธ์แห่งพระศาสนจักรกับบรรดาศาสนาที่มีใช้คริสตศาสนา*, ข้อ 1
- [5] อังแล้ว, สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, คำแถลงของสภาสังคายนาว่าด้วยเสรีภาพในการนับถือศาสนา, ข้อ 7
- [6] สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16, *พระดำรัสต่อที่ประชุมสมัชชาของสหประชาชาติ* (18 เมษายน 2008): AAS 100 (2008), 337
- [7] เทียบ สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, คำแถลงของสภาสังคายนาว่าด้วยเสรีภาพในการนับถือศาสนา, ข้อ 2
- [8] สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, *พระดำรัสต่อสภารัฐมนตรีแห่งสหพันธ์ความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป(OSCE)* (10 ตุลาคม 2003), 1: AAS 96 (2004), 111
- [9] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16, สมณสาสน์ *ความรักในความจริง*, ข้อ 11
- [10] เทียบ สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, คำแถลงของสภาสังคายนาว่าด้วยเสรีภาพในการนับถือศาสนา, ข้อ 1
- [11] เทียบ CICERO, *De Inventione*, II, 160.
- [12] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16, *พระดำรัสต่อผู้แทนศาสนาในสหราชอาณาจักรอังกฤษ* (17 กันยายน 2010): *L'Osservatore Romano* (18 กันยายน 2010), p. 12
- [13] เทียบ สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, คำแถลงว่าด้วย *ความสัมพันธ์แห่งพระศาสนจักรกับบรรดาศาสนาที่มีใช้คริสตศาสนา*, ข้อ 2
- [14] อังแล้ว
- [15] *Super Evangelium Joannis*, I, 3
- [16] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16, *พระดำรัสต่อบรรดาทูตานุทูตและคณะผู้ปกครองในไซปรัส* (4 มิถุนายน 2010): *L'Osservatore Romano* (6 June 2010), p. 8; *คณะกรรมการเทวศาสตร์ระหว่างประเทศ, การแสวงหาจริยธรรมสากล: มุมมองใหม่ต่อกฎธรรมชาติ, วาติกัน, 2009*
- [17] สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, *สารวันสันติสากล* ปี 1976, AAS 67 (1975), 671
- [18] อังแล้ว, p. 668